

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 23 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. OKTOBRA 1924.

PATENTNI SPIS BR. 2156.

Société Cellulose& Papiers, Société de Recherches et d'Applikations, Pariz.

Postupak za vadjenje ulja i masti i zejtinastih biljnih materija, složenim dejstvom jednog srestva za rastvaranje i pritiskom.

Prijava od 6 maja 1922.

Važi od 1 maja 1923.

Pravo prvenstva od 12 maja 1921 (Francuska).

Pronalasku je cilj da vadi ulja i masti iz zejtinastih biljnih materija, pomoću slabog pritiska sa upotrebot srestva za rastvaranje. Ova mogućnost složene upotrebe pritisca i srestva za rastvaranje počiva na osobini priznatoj i upotrebljavanoj od društva, koje traži patent i koje ima vrlo mnogo zejtinjavih biljnih materija (zrna, jezgra plodova, ili drugo) sa kojima se već postupalo, t. j. u stanju droždine, ili sa kojima se još nije postupalo čak u unutrašnjost njihovih celija, da bi dale njihovo ulje i mast jednom srestvu za rastavljanje, u kome su oni prosto potopljeni. Ovo rastvaranje ulja i masti u srestvu za rastvaranje, u unutrašnjosti zejtinaste biljne materije, dopnja da se vadi iz tako stvorenne tečnosti pod slabim pritiskom, što u znatnim srazmerama smanjuje potrošnju srestva za rastvaranje, u sravnjenju, običajenih postupaka za vadjenje pomoću srestva za rastvaranje, istovremeno što brzina postupaka postaje mnogo veća. U tom cilju, zemljasta materija, kojom treba postupati, pošto je bila dovedena do stepena drobljenja ili pretvaranja u prah, koji su obični kod tekućih postupaka za vadjenje pomoću srestva za rastvaranje potapa u srazmeri količine ulja ili masti, koju ona (materija) sadrži. Količina sa potrebnog srestva za rastvaranje menja od jedne materije do druge, približno 50% od količine upotrebljavanja kod običnih postupaka. Čim je natapanje dovršeno i ne čekajući na

rastvaranje ulja ili masti, u slobodnom srestvu za rastvaranje t. j. na kraju vremena, od prilike 10—20 minuta, na temperaturi, koja se kreće između 30—75° prema srestvu za rastvaranje onda se vrši na potopljenu materiju pritisak od prilike 1—10 kgr. na cm.² To je dovoljno da izadje iz biljne materije upiveno srestvo za rastvaranje, sa maštinjavom materijom, koja je tad uvođena od prilike za 9/0. Usvojena temperatura može biti uvek zadržana izvan tačke isparenja srestva za rastvaranje, a za srestva za rastvaranje, koja isparavaju ispod 100° na propisanoj temperaturi da bi se izbeglo obojavljivanje ulja.

Vidi se, da je za slučaj droždine sa 10% masne materije dovoljan samo jedan rad za vadjenje ove masne materije, tako da ostane samo odprilično 1% od težine droždine. Ako se postupa sa bogatom materijom sa 5% masnoće, u mesto sa droždinom, n. pr. onda će težina masne materije, koje još ima u zaostaloj biljnoj materiji, biti 5% od prvobitne težine. Ovim se hoće reći, da će droždina, koja proizlazi od ovog rada, imati 10% masne materije. Drugim radom vadjenje će biti doterano do 1%.

Kao pokazni a ne kao primer, koji ograničava da bi se izvadila 1% masna materija iz droždine sa 10% kokosovog jezgra, klokočike, ili drugog, deli se ova droždina u male delice ma kakvim poznatim srestvom,

zatim se meće u jedan zatvoren sud, gde se dodaje količina srestva za rastvaranje, potrebnog za natapanje, i gde se potom vrši pritisak.

Priloženi načrt pokazuje, kao primer i šematički dve vrste aparata, koje mogu služiti za izvodjenje postupka.

Fig. 1 sud 1, odredjen za prijem materija kojima treba postupati, nosi na svom gornjem delu presu 2 koja može dati pritisak od 1 do 10 kgr. na cm^2 preseka. Biljna zejtinasta materija, uvodi se kroz bočna vrata 3 sa zatvorom, koji ne propušta, dobivena ma kakvim poznatim srestvom, srestvo za rastvaranje, terano do propisane temperature, uvedene kroz otvor 4, zatim posle četvrt sata od prilike stavlja se presa u pokret, tako da droždina bude zatvorena u donjem delu 5, srestvo za rastvaranje, koje sadrži masnu materiju, koja se onda tamo nalazi rastvorena, iznosi se kroz otvor 6, da bi bila isparena. Posle ovog rada, ono se vraća u sud radi postupanja sa sledećim delom. Droždina 5 može biti grejana u mestu, radi pretvaranja u paru srestva za rastvaranje, koju ono sadrži i čije se iznošenje radi kondenzacije vrši kroz otvor 7.

Pošto je tako rad završen, otvaraju se vrata 3, odnosi se droždina 5, i ponovo se sipa.

Aparat prestavljen na figuri 2, pogodan je za slučaj gde se, u mesto sa droždinom postupa sa bogatom materijom n. pr. jezgro sa 50% koje treba da pretrpi dva ili više postupanja. Ovaj se aparat u stvari ponašao kao mašina za cedjenje, zatvorena u sudu 9, snabdevene cevi za dovod 10 i cevi za traženje 11, i koji nosi napravu za mešanje 13.

Sud 9 nosi na svom gornjem delu, radi punjenja, otvor 12, koji se može hermetički zatvarati ma kakvim poznatim srestvom. Pošto je jezgro uvedeno ovim otvorom u ma-

šinu za cedjenje dovodi se srestvo za rastvaranje u sud dovodnom cevi 10. Naprava za mešanje 13, različitog kretanja od onog mašine za cedjenje služi da osigura natapanje jezgra, zatim posle 10—20 minuta n. pr. otvara se slavina cevi za pražnjenje 11, stavljaju se mašina za cedjenje u pokret sa brzinom, koja odgovara n. pr. pritisku od 1—10 kg.

Pošto je završeno cedjenje, uvodi se drugi deo srestva za rastvaranje i radi se kao i gore. Ako treba onda se otpočinje i treći put. Srestvo za rastvaranje ne uvodi se u novom stanju, sem za poslednji rad.

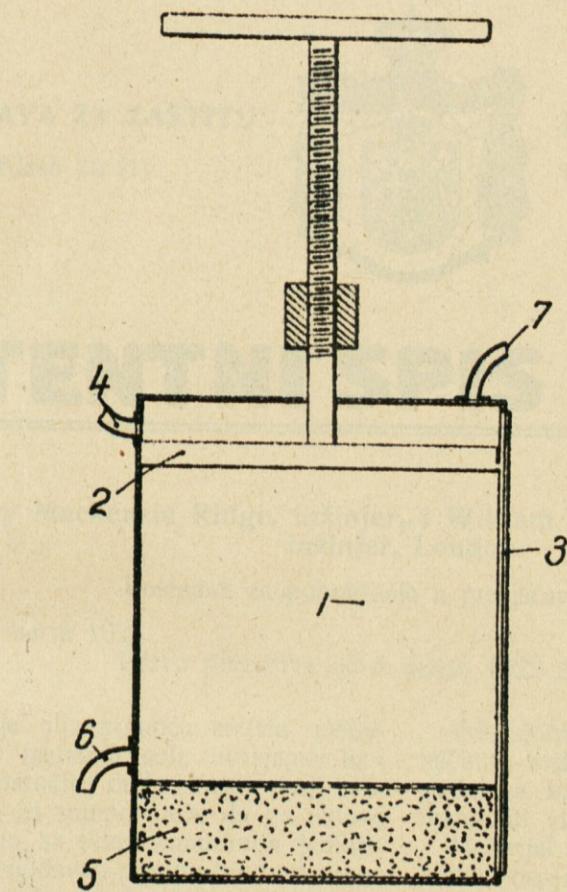
Pošto je završeno poslednje cedjenje, odnosi se droždina kroz vrata posle pošto je ispareno srestvo za rastvaranje u mestu, sem ako se ne prepostavlja, da se najpre otegne droždina, da bi se dobila najveća brzina fluidacije, gubeći u alo od srestva za rastvaranje.

Po sebi je jasno, da su dva gornja primera dosta ovde samo kao pokazni a ne kao primer, koji ograničava, budući da se pronalažak može primeniti sa svima drugim poznatim aparatima i koji se bitno sastoji u upotrebi slabog pritiska na biljnu zejtinastu materiju, natopljenu srestvom za rastvaranje.

PATENTNI ZAHTEV:

Postupak za dobijanje masnih materija, kojih ima u biljnim zejtinastim materijama, droždini, zrnima, jezgrima i drugom, dejstvima sklopljenim iz jednog srestva za rastvaranje i slabog pritiska, naznačen time što dejstvuje na prigotovljenu ili neprigotovljenu materiju količina srestva za rastvaranje, tačno potrebna da se natopa ulja ili masti do unutrašnosti ćelija, zatim da se vadi slabim pritiskom ovu srestvo za rastvaranje, koje sadrži masne supstance, koje se odvajaju pomoću svih zgodnih srestava.

Obr. 1

Obr. 2

